

nemlæser man de samlede Beretninger, kommer man til at studse og faar et helt andet Billede af Ledelsen paa Jægerspris. Jeg skal imidlertid begrænse mig saa meget som muligt og derfor ikke nævne alle disse Tal. Jeg skal nævne, at i 1894, altsaa efter 20 Aars Forløb, har man ofret over 1 Mill. Kr. paa de Jægerspris'ske Gaardes Forbedring, og hvad Værdi sætter man saa i Status pr. 31. December 1894 [de Jægerspris'ske Ejendomme til? En Værdi af 1,010,000 Kr. Med andre Ord omtrent samme Beløb, som man har ofret paa disse Ejendomme.

Nu ved jeg overordentlig vel, at man kan sige: Hvad Interesse har det egentlig; Ejendommene er der jo, de er ikke sat over Styr? Men det nævnte beviser, at disse værdifulde Ejendomme i disse Administratorers Hænder har for Stiftelsen været en fuldstændig død Kapital. Hvad vilde der være sket, dersom ikke Arven var kommet til disse Jægerspris'ske Ejendomme, som egentlig alene blev udlagt til Stiftelsen til at begynde med? Der er ganske sikkert ingen, som anede, hvor meget eller hvor lidt der vilde tilfalde Stiftelsen i Arv, men dersom der ingen Arv havde været, hvad vilde da være sket? Saa vilde der paa Ejendommene have hvilet en Gæld af 600,000 Kr., og saa vilde man ikke en Gang ud af Ejendommene have kunnet faa Bestyrelsens Løn, og der vilde ikke have været en rød Øre til Børnene paa Stiftelsen.

Jeg skal i denne Forbindelse nævne adskillige Transaktioner, som er foretagne dernede, og som ogsaa for saa vidt spillede en Rolle i de Debatter, der i 1876 førtes dels i Bladene, dels paa Rigsdagen. Da Forespørgselen stilledes paa Rigsdagen, stod Venstre paa den ene Side og Højre paa den anden, men i de Kampe, der udfægtedes ude i Offentligheden, var det ikke saadan. „Morgenbladet“ gik i Spidsen for Angrebene paa Bestyrelsen. Jeg skal ikke komme ind paa disse Angreb, men vil henvise til dem, og jeg haaber, at det ved Hjælp af denne Debat skal lykkes at faa Materialet gjort tilgængeligt i hvert Fald for dette Ting, saa at Tinget kan se, hvorledes denne Sag har udviklet sig. Den Gang tog Angrebene delvis Sigte paa, hvad man sagde, at Bestyrelsen stod i Færd med at gøre. Nu er disse Handlinger foretagne for mange Aar siden. Men jeg vil gerne paavise, hvor megen Ret Angriberne den Gang havde. Den Gang behandlede ganske vist Bestyrelsen, navnlig dens Formand, dem ganske haanligt og

sagde: Det er et Spørgsmaal, som en Kandidat Bojsen har gjort sig til Talsmand for, han kender intet dertil, vi vil gerne diskutere, naar bare det var med Folk, som forstod sig paa det og kendte til det. Naar man nu ser paa, hvad der er sket, skal det i hvert Fald i Sandhedens Interesse erkendes, at den Kandidat Bojsen, om hvem den daværende og nuværende Formand, Højesteretsadvokat Nellemann, saa haanligt sagde: Han forstaaer sig ikke paa det, han kender intet til, hvad vi vil, har faaet i høj Grad Ret, ja mere end Ret.

Stiftelsens Formaal var altsaa det, jeg har paapeget. Men hvad gjorde nu Bestyrelsen til at begynde med? Den ofrede Summer efter Summer paa forskellige Spekulationsforetagender paa Jægerspris. Den byggede et Teglværk, som kostede overordentlig store Beløb, og ser man i Dag efter Teglværket paa Jægerspris, er der kun en Skorsten tilbage. Man siger, at Folk paa Egnen kalder den Bestyrelsesformandens Skamstøtte. Det skal jeg ikke kunne sige, men sikkert er det, at de Kapitaler, der er ofrede paa dette Foretagende, er ganske spildte. Man anlagde en stor Tørvefabrik, indkøbte Maskiner o. s. v., men intet deraf er tilbage nu. Man byggede en Skibsbro, 700 Alen lang, ud i Roskilde Fjord og sagde: Denne Skibsbro skal tjene til at faa Skovens, Teglværkets og Tørvefabrikens Produkter afsatte, og ved Hjælp af den skal vi føre Varerne ind til Jægerspris og tjene Kapitaler derved. Der paastaas — og ganske sikkert med Rette —, at denne Skibsbro aldrig har været brugt hertil. Det er altsaa betydelige Midler, som Bestyrelsen saaledes har ofret, hverken paa Børnenes eller paa det nationale Mindesmærkes Alter, men kastet bort i vild Spekulation.

Jeg skal minde om en Ting, der foregik her i dette Ting for nogle Aar siden — jeg tror, den vil være alle i frisk Erindring. Det var den Gang, Talen var om Harboøre-Fondens Midler. Der var af disse Midler udlaant i en Bahnson tilhørende Ejendom Kapitaler, som var gaaet tabte. Der blev sagt i dette Ting, at der var handlet ilde med disse Midler ved, at de var sat ud i usikre Prioriteter, thi de var samlede i veldædigt Øjemed og burde ikke være gaaet tabte. Der blev fra mange Sider i dette Ting sagt: Disse Midler maa skaffes til Veje; det er Bestyrelsens Sag at dække, hvad der er gaaet tabt. Saa vidt jeg ved, blev Tabet dækket af Bestyrelsen. Det var en human Optræden af disse